

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/43/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119204824
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2119204824.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobkyne: Business Legal s.r.o., Tallerova 4, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 47 352 566, zastúpenej: Advokátska kancelária JUDr. Danica Birošová, s.r.o., Piaristická 46/276, Trenčín, IČO: 36 837 857, proti žalovanej: E. M. N., narodená XX. I. XXXX, trvalý pobyt C. XXX/X, P., o 26.000,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 9. júna 2020 č. k. 11C/22/2019-358, takto

rozhodol:

I. Návrh žalovanej na prerušenie konania **s a z a m i e t a**.

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni sumu 26.000,- eur s úrokom z omeškania 5% ročne od 8.6.2019 do zaplatenia (I.) a v časti náhrady trov konania (III.) **p o t v r d z u j e**.

III. Žalobkyňa má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil povinnosť žalovanej zaplatiť žalobkyni sumu 26.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 8. júna 2019 do zaplatenia (I.) a vo zvyšku úroku z omeškania žalobu zamietol (II.). O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalobkyňa má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (III.). Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 3, § 39, § 40 ods. 1, 2, § 46 ods. 1, 2, § 48 ods. 1, 2, § 488, § 489, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 457, § 517 ods. 2, § 563, § 588, § 657 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia O. z., § 232 ods. 2, 3 CSP (Civilný sporový poriadok č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov). Vecne zdôvodnil, že medzi stranami konania nebolo sporné poukázanie sumy 26.000,- eur na účet žalovanej (pripísanej na účet 11. októbra 2017) žalobcom dňa 10. októbra 2017. Žalobkyňa sa domáhala vrátenia tejto peňažnej sumy od žalovanej z dôvodu, že šlo o bezdôvodné obohatenie na jej strane. Následne po vyjadrení žalovanej, že išlo o plnenie v zmysle dodatku č. 1 zo dňa 21. marca 2016, žalobkyňa uviedla, že peniaze boli poskytnuté za účelom vyporiadania podielového spoluvlastníctva žalovanej k inej nehnuteľnosti, ktoré mala žalobkyni žalovaná na výzvu vrátiť. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že uzavretie zmluvy o pôžičke v konaní preukázané nebolo. Žalobkyňa nepredložila žiaden dôkaz o dočasnosti poskytnutia peňažných prostriedkov, ktoré by sa žalovaná zaviazala vrátiť po uplynutí určitej doby. Z dôvodu, že žalovaná uzavretie zmluvy o pôžičke popierala, bolo potrebné pre záver o uzavretí zmluvy o pôžičke preukázať naplnenie podstatných obsahových náležitostí takejto zmluvy, vrátane záväzku žalovanej vrátiť po určitom čase peňažné prostriedky žalobkyni ako veriteľovi. Vzhľadom k tomu, že žiaden z predložených dôkazov takýto záväzok žalovanej nepreukazoval, uzavretie zmluvy o pôžičke preukázané nebolo. Žalovaná svoj nárok na sumu 26.000 eur odvodzovala od dodatku

č. 1 zo dňa 21. marca 2006, v ktorom sa strany konania dohodli na zvýšení kúpnej ceny dojednanej v kúpnej zmluve zo dňa 10. marca 2016 zo sumy 115.395 eur na sumu 292.126,25 eur (zmena čl. III. bod 1. kúpnej zmluvy), s tým, že sa v tejto súvislosti strany dohodli aj na zvýšení kúpnej ceny za spoluvlastnícky podiel žalovanej zo sumy 60.832,39 eur na sumu 240.563,63 eur (zmena čl. III. bod 7. kúpnej zmluvy). Žalobkyňa popierala uvedené tvrdenie žalovanej, namietajúc i platnosť dodatku. Žalovaná ponechala posúdenie platnosti dodatku na súd, ktorý po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že uvedený dodatok nemožno považovať za platne uzavretý, s poukazom na ustanovenie § 493 O. z., v zmysle ktorého (a contrario) možno záväzkový vzťah meniť iba so súhlasom jeho strán. Stranami kúpnej zmluvy zo dňa 10. marca 2016 bolo viacero predávajúcich (žalovaná ako predávajúca 6/) a žalobkyňa ako kupujúca, kým dodatok č. 1 zo dňa 21. marca 2016 uzavreli iba žalovaná a žalobkyňa, napriek tomu, že sa ním mala zmeniť celková kúpna cena za predmet kúpy, t.j. ustanovenie týkajúce sa všetkých predávajúcich. Pretože dodatok neuzavreli všetci účastníci kúpnej zmluvy, nebolo možné tento dodatok odporujúci zákonu (v zmysle § 39 O. z. v spojení s § 493 O. z.) považovať za platne uzavretý. Bolo bez významu, či žalobkyňa uzavrela dodatky aj s niektorými inými predávajúcimi, keď z podania žalovanej zo dňa 4. júna 2020 je zrejmé, že so všetkými predávajúcimi dodatky uzavreté neboli (ako platný dodatok by obstál len taký, ktorý by uzavreli všetci účastníci kúpnej zmluvy zo dňa 10. marca 2016 a ktorým by bolo za súhlasu všetkých účastníkov zmluvy zmenené ustanovenie o výške celkovej kúpnej ceny nehnuteľností). Nedošlo preto k zmene predmetnej kúpnej zmluvy. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že po uzavretí dodatku bol uzavretý ďalší dodatok č. 1 zo dňa 30. apríla 2019, podpísaný všetkými pôvodnými účastníkmi kúpnej zmluvy zo dňa 10. marca 2016 (resp. ich právnymi nástupcami). Týmto dodatkom sa naopak kúpna cena pripadajúca na žalovanú znížila zo sumy 60.832,39 eur na kúpnu cenu 60.832,35 eur. Ak by žalovaná považovala skôr uzavretý dodatok za platne uzavretý, nie je zrejmé, prečo by podpisovala ďalší dodatok, keďže musela vedieť, že popri sebe neobstoja. Žalovaná mala vedomosť, že platne možno uzavrieť iba taký dodatok ku kúpnej zmluve, ktorý podpíšu všetci účastníci kúpnej zmluvy, aj s poukazom na vyjadrenie žalovanej zo dňa 4. júna 2020, podľa ktorého sama vyzývala žalobkyňu, aby boli dodatky uzavreté so všetkými. Ak aj žalobkyňa na základe vyššie uvedeného dodatku zo dňa 21. marca 2016 žalovanej uhradila sumu 26.000 eur, z dôvodu neplatnosti dodatku ide na strane žalovanej o bezdôvodné obohatenie získané plnením z neplatného právneho úkonu (§ 451 ods. 2 O. z.), ktoré je žalovaná povinná žalobkyňi vydať (§ 451 ods. 1 a § 457 O. z.). Žalobkyňa, ktorá na základe uvedeného dodatku nič nedostala (ale len na základe kúpnej zmluvy zo dňa 10. marca 2016, z ktorej vrátenie kúpnej ceny nie je predmetom tohto konania), nebolo dôvodné riešiť v konaní vzájomnú reštitučnú povinnosť, resp. synalagmatický záväzok oboch strán neplatného dodatku. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s argumentáciou žalovanej, že konala v dobrej viere, že jej žalobkyňa nepredloží dodatok, o ktorom si sama myslí, že je neplatný, preto ide o konanie žalobkyne v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaná si musela byť vedomá toho, že účastníkmi kúpnej zmluvy nie je len ona a žalobkyňa. Keďže zvýšenie celkovej kúpnej ceny sa malo odraziť iba na výške časti kúpnej ceny pripadajúcej na žalovanú, bola to práve žalovaná, ktorej konanie sa javí ako konanie v rozpore s dobrými mravmi a obchádzajúce záujmy ostatných predávajúcich. Vo vzťahu k podaniu žalovanej, doručenému 12. mája 2020, žalovaná uviedla, že vzájomnú žalobu nemienila podať, podanie má byť posudzované len ako jej obrana v konaní. Bolo pritom nadbytočné riešiť otázku platnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy, keďže žalovaná bola povinná vrátiť prijaté plnenie v žalovanej sume 26.000 eur, bez ohľadu na odstúpenie od zmluvy, z dôvodu, že jej bolo plnené na základe neplatného dodatku. Otázkou platnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy bolo pritom možné považovať za vyriešenú, ako predbežnú otázku v konaní pred Okresným súdom Banská Bystrica sp. zn. 16Up/1610/2019, v ktorom sa žalobkyňa domáhala voči žalovanej vrátenia kúpnej ceny vo výške 60.832,39 eur, s poukazom na odstúpenie od kúpnej zmluvy, ktorý nárok jej bol aj priznaný platobným rozkazom zo dňa 26. novembra 2019, ktorý sa následne stal exekučným titulom. Za účelom vymoženia tejto pohľadávky prebieha aj exekučné konanie. V uvedenom upomínacom konaní bola otázka platnosti odstúpenia od zmluvy vyriešená ako predbežná otázka, so záverom o platnosti odstúpenia od zmluvy. Námietka žalovanej ohľadom právneho zastúpenia žalobkyne v konaní (bývalý konateľ žalobkyne ako advokátsky koncipient pôvodného právneho zástupcu žalobkyne), neboli spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie vo veci samej. Žalovaná v priebehu konania tiež namietala, že prebiehajú dve konania žalobkyne voči nej, na dvoch súdoch (Okresný súd Trnava a Okresný súd Banská Bystrica), žiadajúc ich spojenie. Podľa § 166 ods. 1 CSP však spojenie konaní prebiehajúcich na rôznych súdoch nie je možné (prípustné je len spojenie konaní prebiehajúcich pred rovnakým súdom). Navyiac upomínacie konanie bolo právoplatne skončené a spojenie civilného sporového konania a exekučného konania je vzhľadom na ich odlišný charakter vylúčené. Žalovaná bola preto povinná vrátiť žalobkyňi čo dostala podľa neplatného dodatku, preto jej bola uložená povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 26.000 eur. Súd prvej inštancie bol povinný

posúdiť nárok žalobkyne aj titulom bezdôvodného obohatenia, nielen zmluvy o pôžičke, pričom na podporu svojej argumentácie súd prvej inštancie poukázal na uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 15Cob/87/2011. V konaní bolo tiež preukázané, že žalobkyňa vyzvala žalovanú na plnenie elektronickou správou dňa 4. júna 2019 v lehote do 7. júna 2019 a žalovaná potvrdila prijatie správy. Žalovaná sa tak dostala do omeškania dňa 8. júna 2019 a nárok na úrok z omeškania bol priznaný žalobkyni od 8. júna 2019 a vo zvyšnej časti úroku z omeškania bola žaloba zamietnutá (žalobkyňa navrhovala priznanie úroku z omeškania už od 12. októbra 2017). Z dôvodu, že žalovaná pripísanie sumy na jej účet nepoprela, nebol daný dôvod vykonať dokazovanie navrhnuté žalobkyňou dopytom na Slovenskú sporiteľňu, a.s., či označený účet patrí žalovanej. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola v konaní v plnom rozsahu istiny úspešná, v dôsledku čoho jej vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v konaní neúspešnej. Na zamietnutie žaloby v časti úroku z omeškania súd prvej inštancie neprihliadal pri určení rozsahu úspechu žalobkyne, pretože príslušenstvo nebolo samostatným predmetom konania (na podporu svojej argumentácie súd prvej inštancie označil rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoPr/2/2016). Ak by sa aj vychádzalo pri výpočte odmeny za úkon právnej služby z hodnoty nielen istiny, ale aj príslušenstva, výška náhrady trov konania by sa pre žalovanú zvýšila. Súd prvej inštancie dospel tiež k záveru, že neboli tvrdené a ani ním zistené dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 257 CSP), pre ktoré by žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanej nemal byť priznaný. Zo strany žalovanej neboli produkované žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, výnimočné okolnosti, odôvodňujúce aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. O výške náhrady trov konania malo byť rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalovaná (vo vyhovujúcej časti vo veci samej I. a v časti náhrady trov konania III.), hodnotiac tvrdenia protistrany so zámerom poškodiť žalovanej, žiadosťou o vrátenie vyplatennej časti zálohy z dohodnutej kúpnej ceny za jej spoluvlastnícky podiel. Dodatkom č. 1 ku kúpnej zmluve bola dohodnutá a navrhnutá kupujúcim suma 240.563,63 eur za spoluvlastnícky podiel žalovanej, z ktorej mal byť zaplatený aj odkupujúci spoluvlastnícky podiel neznámeho spoluvlastníka v 1/4, od Slovenského pozemkového fondu, na základe znaleckého posudku, ktorý si dala žalobkyňa vypracovať (uvedená skutočnosť bola potvrdená písomným vyhlásením založeným do spisu). Žalovaná nesúhlasí s tvrdením žalobkyne, že vykonala prevod časti kúpnej ceny vo výške 26.000 eur bez právneho dôvodu. Žalobkyňa tvrdí, že chcela odkúpiť celú výmeru nehnuteľností s tým, že zaplatí za odkúpenie podielu neznámeho spoluvlastníka v 1/4. Opak je pravdou, žalobkyňa neuzavrela s predávajúcimi kúpnu zmluvu na ich celú výmeru, ale len na časť, ktorá je uvedená podľa spoluvlastníckych podielov v kúpnej zmluve a tiež v budúcej kúpnej zmluve s dodatkami. Nemala záujem odkúpiť celú výmeru pôdy, odkedy oslovila kupujúcich. Žalobkyňa zámerne účelovo odďaľovala uzatvorenie kúpnej zmluvy. Kúpne zmluvy s dodatkom spracoval a predložil predávajúcim konateľ žalobkyne. Zmluvu zavkladovala na katastri až po naliehavom upozornení žalovanej. Následne odstúpila od kúpnej zmluvy, čím žalobkyňa poškodila predávajúcich tým, že ich po celú dobu viazala. Predávajúci platili daňové poplatky. Žalovaná netvrdila uzavretie kúpnej zmluvy so Slovenským pozemkovým fondom za účelom odkúpenia podielu neznámeho spoluvlastníka. Trvala na vyplatení časti kúpnej ceny jej spoluvlastníckeho podielu, ako jej to kupujúca písomne potvrdila. Nie je pravdou, že to bola pôžička, ale vyplatená časť kúpnej ceny spoluvlastníckeho podielu žalovanej, ktorá nesúhlasí s odstúpením od kúpnej zmluvy. Dodatok zo dňa 21. marca 2016 vypracovala žalobkyňa. Jej konanie je účelové so zámerom obohatiť sa na úkor žalovanej. Po odstúpení od zmluvy žalobkyňa potvrdila, že nemá finančné prostriedky na vyplatenie. Spoluvlastník budov odstúpil od svojej kúpnej zmluvy v podiele 1, keď zistil, že žalobkyňa koná účelovo so zámerom poškodiť, obohatiť sa na spoluvlastníckom podiele. Žalovaná nesúhlasí s exekúciou na jej majetok. Je dôchodkyňa, poberá dôchodok 404 eur, žije sama. Žalobkyňa oslovila predávajúcich, že má záujem odkúpiť pozemky v spoluvlastníctve (ornú pôdu, ktorá bola dedičským konaním nadobudnutá, prekvalifikovaná na zastavané plochy a nádvorie), v lokalite prebieha výstavba rodinných domov. Má vypracovaný znalecký posudok, cena za 1 m² predstavuje 26,56 eur. Žalobkyňa podala na Okresnom súde Banská Bystrica voči žalovanej žalobu o vrátenie preddavku na kúpnu cenu jej spoluvlastníckeho podielu vo výške 60.832 eur, taktiež neoprávnene. Keďže ide o rovnakú nehnuteľnosť a súčasť dohodnutej kúpnej ceny za spoluvlastnícky podiel, malo by sa súčasne konať v tom istom súdnom spore, pred Okresným súdom Trnava. Právna vec pred Okresným súdom Banská Bystrica sp. zn. 16Up/1610/2019 súvisí s daným sporom, týka sa vyplatenia preddavku kúpnej ceny za spoluvlastnícky podiel žalovanej, ktorá stále navrhuje spojenie vecí podľa § 65 ods. 1, 2 Správneho poriadku. Žalovaná navrhla prehodnotenie nepravdivých tvrdení žalobkyne a rozhodnúť o nesprávnosti rozsudku súdu prvej inštancie, prikázať žalobkyni uhradiť kúpnu cenu podľa kúpnej zmluvy v spojení

s dodatkom č. 1 zo dňa 21. marca 2016, nahradiť trovy konania v plnom rozsahu žalovanej a zastaviť exekučné konanie, ktoré je vedené voči nej. Žalobkyňa sa už pred podaním žaloby vyjadrila, že má vplyvné kontakty na miestach, ktoré môžu ovplyvniť, že bude rozhodnuté v jej prospech. Od posledného pojednávania 9. júna 2020 bolo zrušené zastupovanie advokátskou kanceláriou žalovanej, keďže si to nemôže dovoliť, nemá finančné prostriedky. Nejedná sa o bezdôvodné obohatenie žalovanej, ale o skutočné vyplatenie zálohy - preddavku kúpnej ceny, v zmysle kúpnej zmluvy a dodatku č. 1 z 21. marca 2016.

3. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. V konaní bolo preukázané, že žalovaná dňa 11. októbra 2017 na svoj bankový účet na vlastnú žiadosť obdržala sumu 26.000 eur, pričom sa jednalo o výpomoc pre žalovanú, ktorá požiadala prostredníctvom SMS o poskytnutie peňažných prostriedkov z dôvodu, že ich potrebovala na výplatu podielových spoluvlastníkov pri vyporiadaní spoluvlastníctva k rodinnému domu, ktorá vec nemala súvis s právnymi vzťahmi medzi žalobkyňou a žalovanou. Žalovaná vo svojej výpovedi zaslanie SMS správ potvrdila, ako aj obdržanie finančných prostriedkov od žalobkyne, ktorá vyzvala žalovanú na vrátenie žalovaných finančných prostriedkov, s poskytnutím lehoty do 7. júna 2019. Žalovaná potvrdila, že uvedenú SMS obdržala. Žalovaná sa preto dostala do omeškania so zaplatením žalovanej sumy. Obdržaním peňažných prostriedkov vo výške 26.000 eur bez právneho dôvodu, sa žalovaná bezdôvodne obohatila na úkor žalobkyne, ktorej okrem nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia vznikol aj nárok na úhradu úrokov z omeškania. Žalobkyňa sa však nestotožnila so záverom súdu prvej inštancie, že ide o bezdôvodné obohatenie plnením z neplatného právneho úkonu. Nebolo preukázané, že poskytnutie predmetnej peňažnej sumy malo akýkoľvek súvis s kúpno-predajným právnym vzťahom medzi stranami konania, týkajúcim sa nehnuteľností. Jednalo sa o samostatné oddelené vzťahy (žalobkyňa so žalovanou uzavrela kúpnu zmluvu o prevode nehnuteľností, na základe ktorej zaplatila dohodnutú kúpnu cenu a v inom vzťahu sa jednalo o poskytnutie pôžičky peňažných prostriedkov od žalobkyne, keďže žalovaná potrebovala vysporiadať podielové spoluvlastníctvo k rodinnému domu). Uvedené skutočnosti boli preukázané SMS správami, ktoré sú súčasťou súdneho spisu. Dodatok č. 1 je nepochybne absolútne neplatným právnym úkonom pre jeho rozpor so zákonom a plnenie z neplatného právneho úkonu tu zakladá bezdôvodné obohatenie na strane žalovanej. Predmetný dodatok nebol uzatvorený a podpísaný všetkými účastníkmi kúpno-predajnej zmluvy zo dňa 10. marca 2016, týkal sa zmeny kúpnej ceny, ktorá sa dotýkala práv všetkých účastníkov kúpnej zmluvy. Konanie žalovanej je možné vyhodnotiť ako rozporné s dobrými mravmi. Nemožno sa stotožniť ani s tvrdeniami žalovanej, že ide o neplatné odstúpenie, ktoré bolo ako predbežná otázka posúdené v konaní pred Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 16Up/1610/2019. V tomto konaní sa žalobkyňa v dôsledku odstúpenia od zmluvy domáhala od žalovanej vrátenia kúpnej ceny, ktorú jej uhradila. Okresným súdom Banská Bystrica bol vydaný platobný rozkaz, proti ktorému žalovaná nepodala odpor a na základe ktorého sa vedie exekučné konanie o vymoženie pohľadávky žalobkyne voči žalovanej. Žalovaná sa snaží svojimi podaniami presvedčiť, že je poškodeným subjektom, ktorý bol podvedený. Opak je pravdou. Tým kto zostal ukráteným je žalobkyňa, ktorá prišla o nemalé finančné prostriedky. Žalovaná obdržala od žalobkyne zaplatenú kúpnu cenu za pozemky vo výške 60.832,39 eur, pričom ale porušila svoje zmluvné povinnosti, na základe čoho žalobkyňa odstúpila od kúpnej zmluvy, t. j. vlastníčkou predmetných pozemkov sa stáva opäť žalovaná, no kúpnu cenu odmieta vrátiť. Žalobkyňa nemá ani nehnuteľnosti ani peniaze. Žalovaná navyše od žalobkyne prevzala ďalšie peňažné prostriedky, ktoré sú predmetom tohto súdneho konania (ako pôžičku za účelom usporiadania svojich osobných záležitostí), ktoré odmieta vydať.

4. Žalovaná vo vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne zotrvala na svojich tvrdeniach v odvolacom konaní. Vymáhanie peňažných prostriedkov vo výške 26.000 eur žalobkyňou je neopodstatnené. Žalovaná naliehala na žalobkyňu ohľadom vyplatenia preddavku - zálohy na dohodnutú kúpnu cenu za spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach. Žalobkyňa vyhladala predávajúcich, že má záujem odkúpiť pozemky. Z jej iniciatívy bola vypracovaná aj zmluva o uzavretí budúcej kúpnej zmluvy, v ktorej sa uvádza, že ak niektorá zo zmluvných strán odstúpi od záväzku v tejto zmluve, má nárok na zmluvnú pokutu vo výške 50.000 eur. Po častých urgenciách budúcich kupujúcich žalobkyňa vypracovala kúpnu zmluvu, dňa 10. marca 2016 ju predložila na podpis, ako aj žalobkyňou spracovaný dodatok č. 1 k tejto kúpnej zmluve, zo dňa 21. marca 2016. Žalobkyňa odďaľovala podanie návrhu na vklad. Pripomínala, že môžu odstúpiť od uzavretej kúpnej zmluvy. Po zavkladovaní a vydaní rozhodnutia o povolenie vkladu žalobkyňa odstúpila od kúpnej zmluvy, v ktorom odstúpení uviedla nepravdivé dôvody, následne začala vyzývať na vrátenie vyplatených kúpnych cien predávajúcim, ktorí zo strachu

zo súdneho sporu postupne súhlasili s odstúpením. Žalobkyňa dala vypracovať znalecký posudok, na základe ktorého bola určená cena pozemku 26,56 eur/m² a žalovaná žiadala žalobkyňu o doplatenie kúpnej ceny pre všetkých predávajúcich spoluvlastníkov. Nie je pravdou, že žalovaná potvrdila prísľub Slovenského pozemkového fondu odpredať pozemky neznámeho spoluvlastníka (na žiadosť žalovanej o odkúpenie nebolo reagované). Žalobkyňa písomne potvrdila, že ak Slovenský pozemkový fond odpredá žalovanej podiel neznámeho spoluvlastníka, tak tento odkúpi. Žalovaná popierala, že požiadala o pôžičku. Žiadala o vyplatenie zálohy - preddavku kúpnej ceny vo výške 85.000 eur. Kúpna zmluva s dodatkom bola spracovaná na podnet žalobkyne. Ak tvrdí že ide o neplatný právny úkon, tak konala s úmyslom podviesť predávajúcich. Každý predávajúci spoluvlastník mal právo dohodnúť si kúpnu cenu podľa vlastného uváženia a na základe znaleckého posudku. Dodatok č. 1 sa netýkal ostatných spoluvlastníkov. Nemôže byť preto kúpna zmluva a dodatok č. 1 k nej neplatné. Žalobkyňa vyplatila žalovanej dvakrát kúpnu cenu, vo výške 60.832 eur a 26.000 eur. Odstúpenie od kúpnej zmluvy je neplatné. Platobný rozkaz vydaný Okresným súdom Banská Bystrica je nedôvodný. Podala voči nemu odvolanie. Nezákonne sa vedie aj exekučné konanie o vymoženie pohľadávky na vrátenie kúpnej ceny žalobkyne. Žalovaná navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zamietnuť a priznať jej náhradu trov. Poukazovala na nemožnosť byť zastúpená advokátom, z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov (je na dôchodku a čelí podvodu). Vyplatenú časť kúpnej ceny 26.000 eur a 60.832 eur použila na vyplatenie spoluvlastníckych podielov súrodencov za rodičovský dom.

5. Podaním doručeným súdu prvej inštancie 26. apríla 2021 žalovaná navrhla prerušenie súdneho konania do doby vzájomného vyporiadania, vzhľadom na zánik kúpnej zmluvy dňom 31. júla 2019. Odstúpenie od kúpnej zmluvy podané žalobkyňou ako kupujúcou bolo doručené žalovanej 31. júla 2019. Pripája sa tak k ostatným účastníkom kúpnej zmluvy - predávajúcim spoluvlastníkom, ktorí po odstúpení od kúpnej postupne jednotlivo dali súhlas k odstúpeniu, pretože len niektorým bola vyplatená kúpna cena.

6. Odvolací súd podľa § 34 CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

7. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil v súlade s procesnými pravidlami Civilného sporového poriadku. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a vzhľadom na potrebu vysporiadať sa s odvolacími námietkami žalovanej, odvolací súd dopĺňa nasledovné.

8. V konaní nebolo sporné, že žalobkyňa poukázala na účet žalovanej sumu 26.000,- eur (pripísanú na jej účet dňa 11. októbra 2017), ktoré plnenie žalovaná odvodzovala od dodatku č. 1 zo dňa 21. marca, ku kúpnej zmluve zo dňa 10. marca 2016. Súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru o absolútnej neplatnosti tohto dodatku. Závazkový vzťah možno meniť iba so súhlasom jeho zmluvných strán (§ 493 O. z.). Pod zmenou záväzkového vzťahu má zákon na mysli aj zmenu časti obsahu záväzkového vzťahu. Zmluvu pritom nemôže zmeniť jeden subjekt bez súhlasu druhého. Zmluvy možno meniť a dopĺňať iba vzájomnou dohodou zmluvných strán.

9. V prejednávanej veci boli zmluvnými stranami kúpnej zmluvy predávajúci (S. G., C. M., K. M., S. C., S. X., E. M., C. M., T. I., I. I., X. Y., G. X., G. M., C. C., I. W., S. M., C. C., I. M. (ďalej len ako „predávajúci 1/ až 17/“) a kupujúca (Business Legal s.r.o.). Zmluvné strany sa v článku III. bod 1. dohodli na celkovej kúpnej cene nehnuteľností vo výške 115.395 eur (5 eur/m²) s tým, že kúpna cena bude rozdelená na sedemnášť častí a vyplatená v prospech jednotlivých predávajúcich (v ďalších bodoch článku III. bola špecifikovaná výška sedemnášť častí tejto kúpnej ceny).

10. Dodatok č. 1 ku kúpnej zmluve uzavrela so žalobkyňou len jediná predávajúca (žalovaná) dňa 21. marca 2016, v ktorom sa dohodli, že článok III. bod 1. kúpnej zmluvy, ktorý upravoval celkovú výšku kúpnej ceny, ktorá bude rozdelená na sedemnášť jednotlivých častí, bude zmenená zo sumy 115.395 eur na sumu 295.126,25 eur (následne rozdelená na sedemnášť častí pre jednotlivých predávajúcich

spoluvlastníkov). Kúpnu zmluvu zo dňa 10. marca 2016 však nemohla zmeniť len jedna z predávajúcich (žalovaná) a žalobkyňa, a to v časti v ktorej sa všetci predávajúci dohodli na obligatórnej obsahovej náležitosti kúpnej zmluvy, t.j. celkovej výške kúpnej ceny za predmet kúpy. Keďže zmena kúpnej ceny za predmet kúpy bola dojednaná neplatne, neplatnosť sa potom vzťahovala aj na ďalšiu časť dodatku, v zmysle ktorej mala byť zmenená výška šiestej časti kúpnej ceny pre žalovanú.

11. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že ako platný dodatok by obstál len taký, ktorý by uzavreli všetci účastníci kúpnej zmluvy zo dňa 10. marca 2016 (predávajúci v počte 1/ až 17/ a kupujúca, prípadne ich právni nástupcovia), ktorým by bolo za súhlasu všetkých účastníkov zmluvy, zmenené ustanovenie v zmluve o celkovej výške kúpnej ceny nehnuteľností (následne jej sedemnástich jednotlivých častí), pretože ide o ustanovenie vzťahujúce sa na všetkých predávajúcich, nielen na žalovanú ako predávajúcu 6/. Dodatok č. 1 zo dňa 21. marca 2016 preto nebol spôsobilý viazať zmluvné strany (žalovanú 6/ ako ani žalobkyňu), preto ním nedošlo k zmene obsahu kúpnej zmluvy zo dňa 10. marca 2016.

12. Odvolacia argumentácia žalovanej o vyplatení sumy 26.000 eur ako dohodnutej kúpnej ceny za jej spoluvlastnícky podiel, na základe dodatku č. 1 kúpnej zmluvy, bola preto neopodstatnená. Na uvedený záver nemá vplyv tvrdenie týkajúce sa odkúpenia spoluvlastníckeho podielu neznámeho vlastníka, ako ani skutočnosť, kto dodatok č. 1 navrhol a vypracoval. Rovnako tak bola bez právneho významu dĺžka časového obdobia uzatvárania kúpnej zmluvy, podania návrhu na vklad kúpnej zmluvy a odstúpenie od kúpnej zmluvy (posúdené už v konaní pred Okresným súdom Banská Bystrica sp. zn. 16Up/1610/2019 ako predbežná otázka).

13. Bez právneho významu boli aj tvrdenia žalovanej v odvolaní, ktoré sa mali týkať protiprávneho konania žalobkyne, keďže nesúviseli s predmetom sporu.

14. Súd prvej inštancie dospel tiež k správne právnemu záveru v súvislosti so spojením vecí na spoločné konanie (dvoch konaní žalobkyne voči žalovanej na Okresnom súde Trnava a na Okresnom súde Banská Bystrica). Podľa § 166 ods. 1 CSP predmetom spojenia vecí môžu len veci, ktoré začali pred tým istým súdom. Spojenie vecí prebiehajúcich pred odlišnými súdmi tej istej inštancie prichádza do úvahy jedine za podmienky, ak bude vec z iného súdu najskôr prikázaná na súd konajúci o súvisiacej veci z dôvodu nutnosti podľa § 39 ods. 1 CSP, resp. na návrh strany z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 CSP (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, 633 s.). K prikázaniu sporu inému súdu podľa § 39 v prejednávanych veciach nedošlo. Súd prvej inštancie tiež správne uviedol, že upomínanie konanie bolo už právoplatne skončené a spojenie civilného sporového konania a exekučného konania je vzhľadom na ich odlišný charakter vylúčené.

15. Vychádzajúc z prejavu vôle žalovanej v odvolacom konaní, ktorým navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne nesprávny v plnom rozsahu zamietnuť, nebol posudzovaný návrh žalovanej na úhradu kúpnej ceny podľa kúpnej zmluvy a dodatku, za vzájomnú žalobu (§ 147 CSP), pričom v odvolacom konaní podľa § 372 CSP ani nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou.

16. K poukazu žalovanej na zánik jej právneho zastúpenia advokátom, z finančných dôvodov, je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie listom z 2. marca 2020 (č. l. 173), doručenej žalovanej dňa 23. marca 2020, poučil žalovanú, že v prípade ak nemá finančné prostriedky na advokáta, môže sa so žiadosťou o bezplatnú právnu pomoc obrátiť na Centrum právnej pomoci, kancelária Trnava, Pekárska 11, s uvedením telefónneho čísla a e-mailovej adresy.

17. Pokiaľ žalobkyňa v odvolacom konaní preferovala ako dôvod vzniku bezdôvodného obohatenia plnenie bez právneho dôvodu (nie z neplatného právneho úkonu), odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru na základe vykonaného dokazovania aj vo vzťahu k nepreukázaniu uzavretia zmluvy o pôžičke medzi stranami konania, pričom následná dispozícia s finančnými prostriedkami žalovanou (vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k iným nehnuteľnostiam, na ktorý účel podľa tvrdenia žalovanej bolo predmetné peňažné plnenie aj spotrebované), nebolo spôsobilé ovplyvniť právny záver týkajúci sa dôvodu vzniku bezdôvodného obohatenia (§ 451 ods. 2 O. z.).

18. Odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

19. Týkalo sa to aj rozhodnutia o náhrade trov konania úspešnej žalobkyne, ktorej prislúchala náhrada trov konania voči žalovanej v konaní neúspešnej. Súd prvej inštancie dôvodne aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, keďže žalobkyňa bola úspešná v plnom rozsahu, v dôsledku čoho jej z nich vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalovanej. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP, po právoplatnosti rozhodnutia, samostatným uznesením.

20. Z dôvodu, že žalobkyňa bola úspešná aj v odvolacom konaní, podľa § 396 ods. 1 a § 262 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, vzniklo jej právo aj na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolacie námietky vo vzťahu k rozhodnutiu o náhrade trov konania vznesené neboli. Odvolací súd preto rozhodol tak, že žalobkyňa má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP, po právoplatnosti rozhodnutia, samostatným uznesením.

21. Odvolací súd zamietol návrh žalovanej na prerušenie konania, z dôvodu absencie zákonom stanovených dôvodov, pre ktoré by bolo možné konanie prerušiť. Civilný sporový poriadok vymedzuje dôvody pre obligatórne a fakultatívne prerušenie konania. V ustanovení § 162 CSP sú jednoznačne formulované tri zákonné dôvody pre obligatórne prerušenie konania na základe rozhodnutia súdu, a to len ak rozhodnutie súdu závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť, ak pred rozhodnutím vo veci súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tomto prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na začatie konania alebo ak podal súd návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná. Osobitný dôvod prerušenia konania je vymedzený v ustanovení § 163 CSP, keď súd obligatórne preruší konanie, pokiaľ to zhodne navrhnu obe sporové strany. Dôvodom na fakultatívne prerušenie konania podľa § 164 CSP je prebiehajúce súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konania podnet.

22. Návrh žalovanej na prerušenie súdneho konania do doby vzájomného vysporiadania, preto nespĺňal žiaden z vyššie uvedených zákonných dôvodov pre obligatórne alebo fakultatívne prerušenie súdneho konania. Návrh žalovanej na prerušenie konania bol preto zamietnutý.

23. Rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.